

Om Bibelen - Undervisningsopplegg

Hvor pålitelig var prosessen som førte til at akkurat disse bøkene kom med i Bibelen?
Undervisningsopplegget har forslag til aktualisering fra "The Simpsons".

Mål for timen(e):

Kunnskapsmål

Forståelse av hvordan bøkene i Bibelen ble valgt ut

Forståelse av Bibelens autoritet

Holdningsmål

Respekt for Bibelens påvirkning i ulike språk og kulturer

Nøkkelspørsmål:

Hvor pålitelig var prosessen som førte til at akkurat disse bøkene kom med i Bibelen?

Relevante lærehefter/-bøker:

Sagrusten, Hans Johan: *P52. Historien om Bibelen* (Oslo: Lunde 2007)

Plassering i fagplaner:

Bibelkunnskap I i studieforbereende VG1

Bibelkunnskap I i yrkesforberedende VG1

Viktig bakgrunn for *Bibelkunnskap II* i studieforbereende VG2

Viktig bakgrunn for *Bibelkunnskap II* i yrkesforberedende VG2

Tidsramme:

Undervisningsopplegget er beregnet på 1 eller 2 skoletimer, avhengig av om og hvordan en bruker filmklippet, og hvor mye tid en vil ha til samtale og oppgaver.

Under 'Ekstra ressurser' ligger for øvrig mye relevant materiale til annen undervisning om nærliggende tema.

Materiell:

- [The Simpsons: Greatest hits](#)
- [Faktaark](#)
- [Bibelen om Bibelen](#)
- [Ekstra ressurser](#)

Aktualisering:

La oss tenke oss at hver av elevene i klassen skulle velge ut sine tre favorittfilmer (eller -bøker, -sanger, -TV-programmer etc) slik at en ut av disse kunne lage en "klassens ti på topp". Forklar at selv om noen kanskje vil være uenige i den endelige listen, så ville prosessen ha sikret at listen representerte hele klassens meninger. Eksempelet kan også gjennomføres som en rask innledning til timen.

Se klippet fra Simpsons-episoden *Bart Gets An F* ([The Simpsons: Greatest Hits](#)).

Om klippet: Klippet begynner med at Bart går opp på rommet sitt for å gjøre lekser, og ender med at hele familien ser gjennom vinduet at Bart slår seg selv gjentatte ganger. Bart strever med historieleksa. Den handler om den første amerikanske kongressen, som fant sted i Philadelphia. Læreboka forteller at på denne kongressen måtte delegatene bli enige om et lovforslag som alle amerikanere kunne støtte. Da den endelige avgjørelsen ble tatt, undertegnet presidenten og delegatene dokumentet for slik å synliggjøre at dokumentet hadde deres autoritet og derfor var til å stole på.

Start: 1.25.13

Slutt: 1.27.23

Klippets lengde: 2 min 10 sek

Til samtale: Forklar til klassen at dette ofte er måten viktige dokumenter blir utformet på. En gruppe eksperter med relevant kompetanse får delegert myndighet til å ta viktige avgjørelser. De går gjennom aktuelt materiale og bestemmer hva som skal bli inkludert. Deres kompetanse og tiden de bruker på å ta avgjørelsen, er også med på å gi autoritet til det endelige dokumentet.

Hoveddel, med fokus på nøkkelspørsmålet

Diskuter med klassen om de ulike bøkene i Bibelen kan sies å ha autoritet, være sanne og troverdige. I så tilfelle, hvorfor?

Del ut faktaarket om Bibelen og arbeidsarket med relevante bibelsteder som elevene kan henvise til i diskusjonen.

- 5. Mosebok 18, 21-22: Hva – i følge dette bibelverset – er en test på om en profeti virkelig er fra Gud? (Det profeten hadde sagt, ble sjekket, og dersom det så ut til å ha blitt oppfylt, ble det akseptert som å være fra Gud.)
- Salme 119, 159-160: Hvilke uttrykk bruker Bibelen om seg selv som Guds Ord? (Den er evig og sann, og omtales som befalinger og som rettferds lov)
- Lukas 1, 1-4: Hvorfor tror du evangeliene ble akseptert som å være troverdige og ha autoritet? (Knyttet til mange øyenvitner og nøye gransking)
- 1. Korinterne 15, 3-8: Hvilken betydning har antallet øyenvitner? (Jo flere øyenvitner som utfyller hverandre, jo mer troverdig)

Forklar at kristne tror at Bibelen er skrevet av mennesker, men er inspirert av Gud.

Autoriteten Bibelen har for kristne, har sin grunn både i dens guddommelige opprinnelse og i prosessen som avklarte hvilke skrifter som til slutt ble inkludert i Bibelen. Det felleskirkelige møtet som endelig avgjorde dette, måtte blant annet være trygge på at de tekstene som forelå, var en pålitelig overlevert kopi.

Spør elevene om de tror at Bibelen har et berettiget krav om autoritet?

Les følgende sitat for klassen:

”Det blir noen ganger hevdet at historikere av historiske grunner ser på Det gamle og Det nye testamentet som upålitelige. Men...mange hendelser som blir sett på som etablerte, historiske kjensgjerninger, har langt dårligere kildegrunnlag enn det mange bibelske hendelser har. Og de historiske tekstene som mange historikere bygger på når det skrives vanlig historie, er skrevet mye lenger etter at hendelsene fant sted enn det som er tilfelle med mange av de bibelske hendelsene. Dessuten har vi mange flere kopier av bibelske fortellinger enn av de sekulære, og de gjenlevende kopiene av de bibelske fortellingene er mye eldre enn tilsvarende kildemateriale som handler om sekulære fortellinger.”

(Richard Purtill, *Thinking About Religion*. Sitert i *Handbook of Christian Apologetics* av Peter Kreeft og Ronald Tacelli, Monarch books 1995).

I følge argumentet i sitatet ovenfor, peker omstendighetene som Bibelen ble skrevet under, på at denne boken historisk sett er et veldig pålitelig skriftsamling (spesielt med tanke på antallet kopier som er funnet og den relativt korte tidsperioden som er mellom hendelsene som er beskrevet og det eldste overlevende dokumentet).

Men i følge Bibelen selv, strekker dens autoritet seg lenger enn bare til det å være historisk troverdig. Be elevene om å lese gjennom følgende bibelavsnitt og å oppsummere hva hver av disse sier om Bibelens autoritet. (Dette kan gjøres enten individuelt eller i mindre grupper):

- Lukas 1, 1-4
Forfatterne av Bibelen var nøye med at de fikk med seg riktige fakta.
- 1. Kor. 15, 3-8
Det var mange øyenvitner til hendelsene som er beskrevet. Mange levde enda, og kunne derfor si ifra dersom beretningene ble beskrevet feil.
- 2. Tim. 3, 16-17
Det var også et åndelig aspekt som gav Bibelen autoritet, nemlig at selv om innholdet konkret var skrevet av mennesker som levde i bestemte perioder av historien, var disse menneskene inspirert av Gud og skrev det Han ville at de skulle skrive.
- Joh. Åp. 22, 18-19
Gud tar sitt ord alvorlig, og konsekvensene for dem som forsøker å endre Guds Ord for egen vinnings skyld, er store.
-

Poengene som kommer frem i de to første tekstavsnittene, gir et objektivt argument for å akseptere en viss autoritet for Bibelen, uavhengig av om leseren er kristen eller om han/hun i det hele tatt tror at det finnes en overnaturlig verden.

De siste to tekstavsnittene er bare overbevisende dersom leseren i utgangspunktet aksepterer Bibelens Gud og at Han har gitt seg til kjenne for menneskene. Men, dersom dette utgangspunktet aksepteres, vil det føre til at Bibelen får autoritet som Guds Ord.

Avrunding

Be elevene oppsummere hvorfor Bibelen kan sies å være troverdig.

Dersom det er tid til overs, bruk elementer fra [Ekstra ressurser](#).

Materiell:

- The Simpsons: Greatest hits
- [Faktaark](#)
- [Bibelen om Bibelen](#)
- [Ekstra ressurser](#)